

[Arbejdsministeren]

omfang være afskåret fra at foretage almindelige helbredsundersøgelser, og dermed vil det blive vanskeligt at vurdere, om en person skal forsikres og i givet fald til hvilken præmie.

Med hensyn til de civilretlige sanktioner foreslår SF, at forsikrings- og pensionsaftaler indgået i strid med forbudet om genetiske test og afslag på indgåelse af aftaler begrundet med oplysninger indhentet i strid med forbudet er ugyldige.

Der er imidlertid visse problemer med et sådant forslag, da en regel om, at det skal være ugyldigt at afslå en aftale, vil stride grundlæggende imod det almindelige princip om kontraktfrihed; en sådan ugyldighed vil nemlig kun have mening, hvis man samtidig tvinger pensions- og forsikringsselskaberne til at indgå en aftale. Endvidere vil en sådan tvang efterlade en række uløste problemer, f.eks. spørgsmålet om, på hvilke vilkår man skal tvinge pensions- og forsikringsselskaberne til at indgå en individuel aftale med den, der ønsker at forsikre sig.

Sammenfattende kan jeg sige, at regeringen er noget betænkelig ved den meget brede definition i SF's forslag, men at vi er helt parat til at drøfte en nærmere udformning af en definition, som et bredt flertal kan samles om, og at vi som sagt finder, at en høring eller en konference, inden Folketinget træffer beslutning i sagen, er en nødvendighed, og jeg bidrager som sagt meget gerne til en sådan høring eller konference.

Jan Petersen (S):

Når vi om 10–15 år kender menneskets gener, vil vi også kunne få svar på, hvilke arvelige egenskaber og hvilke arvelige sygdomme vi har eller har sandsynlighed for at få. En blodprøve er alt, hvad der behøves for at udføre en gentest, og med den nye viden bliver det sandsynligvis også muligt at behandle arvelige sygdomme.

Men den nye viden rejser mange etiske spørgsmål: Man kan f.eks. undersøge gener allerede hos fostre, men kan vi tillade os at fravælge fostre og gøre os til herre over liv og død? Hvis man opdager en arvelig sygdom, der er alvorlig, skal man så fortælle patienten det, eller skal han eller hun hellere leve i uvidenhed? Man kan også lave gentest forud for en ansættelse. Skal man kunne sortere arbejdskraften efter gode og dårlige gener?

Det er det sidste spørgsmål, som SF igen har sikret kommer på Folketingets dagsorden, og det synes jeg de skal have tak for og dermed også for, at de sikrer en fortsat debat om, hvorledes vi går til denne nye og vanskelige problemstilling i fremtiden. Vi har sympati for de intentioner, som er gemt i SF's forslag, og er også indstillet på, at vi går på reel jagt, ikke efter generne, men efter en definition af genetiske test, som gør, at vi får en, må jeg sige bæredygtig udvikling og en bæredygtig kontrol.

Der er imidlertid ikke nogen løsning at hente alene i det af den tidligere regering fremsatte forslag, som Folketinget tidligere har behandlet. Derfor ser vi regeringens opretholdelse af den tidligere regerings forslag alene som en platform for, at vi kan have et diskussionsgrundlag, og så kommer SF her med et anvendeligt bidrag.

Nærmere overvejelser har overbevist mig om, at selve definitionsdiskussionen er for omfattende, men jeg skal alligevel nævne nogle indfaldsvinkler til den debat, jeg tror vi har brug for fremover, som kan supplere det behov, vi har for at finde en fælles definition, således som arbejdsministeren også var inde på det.

Det ene element er, at Det Ethiske Råd beskæftiger sig med informationer, tavshedspligt osv. vedrørende genetiske forhold og faktisk i sin udtalelse peger på, at vi kunne overveje et forslag om absolut tavshedspligt vedrørende genetiske forhold.

Et andet element, vi også kunne tage ind i vores debat, er, om vi kunne etablere et forbud mod anvendelse af information fremkommet ved DNA-analyser eller information, der kan sidestilles hermed.

Jeg håber, at de punkter kan indgå i den debat, som vi skal have frem til en endelig vedtagelse, hvilket vi stadig væk går ud fra at vi kan nå i denne folketingsamling.

Selv om vi ikke har sagt det så højt, har Socialdemokratiet tidligere været bekymret over ministerbemyndigelserne. Det skyldes ikke den nuværende arbejdsminister, at vi godt vil fastholde vores betænkeligheder, idet vi synes, det er rimeligt, at Folketinget, den lovgivende magt, tager hånd om, hvad der sker på dette omtålige område, hvor mange er usikre, og hvor mange også mangler et personligt eller et samfundsmæssigt beredskab til at drage den korrekte konklusion.